

Museum Kloosterenclave Ter Apel

Hout als beeldende kerktaal

In de beeldenstorm van de late 16e eeuw sneuvelde in de Noordelijke Nederlanden vrijwel al het kerkelijke beeldhouwwerk. Dat werd immers door de calvinisten beschouwd als een schending van het Tweede Gebod om geen beelden naar Gods scheppingswerk te maken. In de in 1501 gewijde kloosterkerk van Ter Apel bleven echter op de 30 originele priesterkoorbanken kostelijke, figuratieve misericorden bewaard. Zij horen daarmee tot de oudste, nog restende vormen van middeleeuwse beeldhouwkunst in Groningen. Aan dit eenmalige bezit wordt tijdens de zomer-expositie 'Hout' aandacht gegeven.

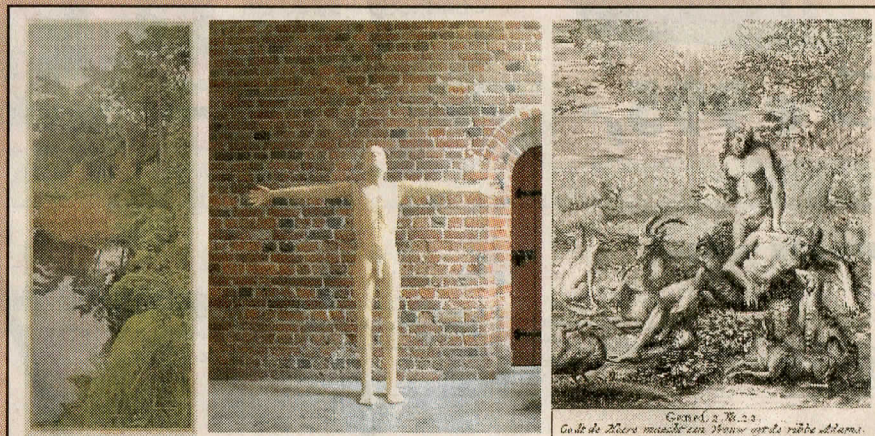
Bij alle godsdiensten en in alle culturen is hout de eerste drager voor religieuze boodschappen geweest. Als talisman of als godsbeeld beeld kreeg het betrekkelijk gemakkelijk te bewerken materiaal

Apel. Het woord gaat terug op het latijnse begrip misericordia dat medelijden betekent. En van medelijden of misschien wel zelf-medelijden was wel sprake bij de kanunniken en tegelijk ook bouwheren van de Kruisheren-orde. Echt zitten mochten de priestermonniken namelijk niet tijdens de lange missen in de kloosterkerk van Ter Apel. Om hun wat steun te bieden brachten de bouwers van de kerk rond 1500 op de uit-eikenhout vervaardigde koorbanken rustklampen aan.

een sacrale functie. De alomvattende betekenis van de godsdienstige verwerking van hout in het Christendom is door de vergankelijkheid van het materiaal alleen nog maar indirect te reconstrueren. Uniek zijn zeker de misericorden van Ter

Zit-steuntjes die naar de gotische kerkbouw-traditie voorzien zijn cartooneske portretten waarin allerlei menselijke deugden of beter gezegd: ondeugden een plaats kregen. IJdele krullen, ezelsoren sieren de portretkoppen waarop de priestermonniken met hun achterste steunden. Humor en zelfkennis was hen niet vreemd.

Expositie: Museum Kloosterenclave Ter Apel: Hout, tot 3 januari 2005.

**Hout, de kerktaal verbeeld in houtplasticen van het priesterkoor; kleurhoutsneden van Siemen Dijkstra, tot 6 oktober 2004
beelden van Gert E. Sennema, tot 28 September 2004**

500 jaar geloven langs de grens, met o.a. Het evangelie verbeeld in de Keur-1682 met meer dan 300 kopergravures, 03 augustus tot 3 januari 2005

Statenbijbel van

Museum Kloosterenclave Ter Apel
Boslaan 3, 9561 LH Ter Apel, tel. 0599-5881370
website www.museumklooster-terapel.com
email receptie@museumklooster-terapel.com
open ma-za 10-17 uur, zo 13-17 uur

